БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ

ДЕКАБРЬ 16 суббота 1939 он № 288 (2988) Сэн 10 мунгэ

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

...АРАЙ ОРГАНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИНҮҮДЫЕ ...ЬШЕВИСТСКЭЭР ШЭНЭДХЭН ТАБИХЫН ТҮЛӨӨ

...шевигуудэй парти болбол ...ажахын коллективизацил...игантска хүдэлмэри ябуу...олхозууд эсэслэн бүхэжүү...н ба батадхагдаһан ...ажахын социалистическэ ...болбол СССР-тэ газар...игай гансахан формань ...й.

...э ажахы болбол техническэ ...руировалагдаһан ба шэнэ ...машинануудаар, зэбсэгүү...бэг дэлбэгээр зэбсэглэгдэ...йна. Колхозно стройн тог...элнүүдһээ хойшо томо об...нэ ажахые ябуулгын баян ...суглуулагдаа. Колхозно ...ериин организаторнуудай, ...ю техническэ интеллиген...үндэр ургасын мастер... гайхамшаг кадрнууд

...й хүдөө ажахын үйлэдбэ...бүтөөсэдэ гайхамшаг ехэ ...хэхэ, ба капиталистическэ ...эй хүдөө ажахыда байгаа...байхашье аргагүй, тиимэ ...ые хангаха бүхы услови...байгуулагдаһан байна.

...шье, иимэ эрьелтэ өөрөө ...юхогүй, энээниие эмхи...эрэгтэй. Энээнэй тулада. ...ажахые зүбөөр хүтэлбэри ...арадай ажахын тон шуха...бариннуудые шадамгайгаар ...алга хэрэгтэй. Манай газа...нуудай хүдэлмэриин мү...игаа структура ба методүүд ...энэ боевой даабаринуудые ...игэдэ ябашье таарахагүй

...рай органуудай аппаратнууд ...обезличка гаргадаг, функ...ьнэ признагээр ехэнхидэ ...лагданхай. Эдэ организа...дутагдалнууд хадаа ...й газартарналангай Арадай ...ариадай зарим главна уп...инүүдэй хүдэлмэридэ хараг...йлэдбэрөө планироваланггүй, ...а ба машинануудые мэдэлдээ ...й байжа, Советскэ Союзай ...эри дээрэ ямар нэгэн ганса ...рые даажа байгаад. эдэ уп...инүүд болбол машинно-трак...станцинууд ба колхозуудай ...эридэ ямаршье эли хараг...нүлөө үзүүлээгүй байна

...рай органуудай хүдэлмэ...шэнэдхэн табингүйгөөр хү...ахые урагшань ябуулжа ...гүй байна. Хүдөө ажахыда ...ехэ анхарал оролдолго ...табидаг, ВКП(б)-эйн Цен...Комитет ба Советскэ ира...ство болбол **«СССР-эй Нар...эй, РСФСР-эй ба УССР...ркомзэмүүдэй, автоном...еспубликануудай Наркомз...дэй, хизаарай, областной ...йонно газарай таһагуу...труктура тухай»** тогтоо...дэ һаяхан абаба.

...Р-эй Наркомзэмһээ эхилээд, ...ю газарай таһагууд хүртэр, ...й органүүдые шэнэдхэн ...эхэ программа энэ тогтоол ...эгдэнэ. Газарай органуудай ...нуудые шэнэдхэн бай...н үндэһэ һуури ха...үйлэдбэриин - террито...на принцип болоно.

...Р-эй Наркомземлэ мүнөө бай...специализированно главна ...ениинүүдэй (главна зерно...правлени, хүбөнгэй главна ...лени ба бусад) оронго, ...главна үйлэдбэриин-терри...ьча управленинүүд бай...дахааа байна. Главна үйлэд...территориальна управлени ...хүдөө ажахын, машинно...рна станцинуудай хүдэлмэ...ба колхозуудай организа...-ажахын управленинүүдэй ...эриие, бэхилэн үгтэһэн тер...дээрээ хүсэд бэелүүлэхэ бай...равлениин ба хүтэлбэриин ...ухала рычагууд, жэшээл...хэдэ, планировани, финансировани ба материальна хангалга гэхэ мэтэ хадаа главна управлениин гарта байха байна.

Үйлэдбэриин - территориальна управлениинүүдһээ гадна, СССР-эй Наркомземдэ 14 үйлэдбэриин ба специальна главна управлениинүүд байгуулагдаха юм. Тэдэнэй тоодо: малажалай управлени, адуумориной управлени ба бусад. Хүдөө ажахын агротехника ба механизациин главна управлениие—шэнэ управлениие байгуулга болбол тусгаар удхашанартай, энэ хадаа колхозно үйлэдбэридэ түрүү агротехникые бүри үр энеөр дэлгэрүүлэхэ ба машинна паркын эксплоатацилгые эрид һайжаруулгые хангаха арга олгоно Колхозно туһалбариин предприятинуудай ба талха таталгын главна управлениие бии болголго болбол хүдөө ажахын энэ участок дээрэ ёһото журам байгуулха арга олгоно.

СССР-эй ба союзна республиканаудай Наркомземүүдэй мэдэлдэ байгаа бүхы совхозууд хадаа СССР-эй ба союзна республиканнуудай Наркомсовхозуудта үгтэхэ байна. Агнууриин ажалые зүбөөр ябуулаха хиналта болбол союзна республиканнуудай совнаркомуудта даалгагдана. Хүдөө ажахын техникумууд союзна республиканнуудай наркомземүүдэй мэдэлдэ оруулагдаба. Нютагай удхашанартай ой модон хадаа зариманиинь СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи Главлесохранын мэдэлдэ, зариманиинь—республиканнуудай совнаркомуудай, хизаарай ба областной исполкомуудай мэдэлдэ оруулагдаха байна.

Союзна ба автономно республиканнуудай наркомземүүдэй. хизаарай ба областной газарай таһагуудай аппарадууд баһал иимэ принципээр эмхидхэгдэнэ. Эндэ баһал үйлэдбэриин - территориальна управлениинүүд байгуулагдаха, эдээндэ бүлэг районууд гү, али машинно-тракторна станцинууд даалгагдаха байна.

Районно газарай таһагуудые бүхэжүүлгэдэ энэ тогтоол соо тусгаар анхарал табигдаһан байна. Энэшье хүсэд эли. Батабхи ба боевой шадабаритай доодо шатын газарай аппарадгүйгөөр колхозно үйлэдбэриин саашанхи дэшэлэлые хангажа болохогүй байна.

Мүнөө, районно газарай таһагуудай шэнэ типовой структура бии гуулагдаба. Тэрээнэй штадууд нилээд үргэлөө. Колхозно учетой инструкторнууд-бухгалтернууд ба инструкторнууд- организаторнуудай (3—7 хүн) группа районно газарай таһаг бүридэ байгуулагдаха байна.

Газарай аппарадуудые шэнэдхэн байгуулга болбол хүтэлбэриие үйлэдбэридэ дүтэлүүлэхэ, функционалка ба обезличкые усадхаха, хүтэлбэриин саарһан, канцелярско-бюрократическа методүүдые хүсэд зайсуулха—гансахан гол зорилготой байна.

Газарай органуудай аппарадуудые шэнэдхэн эмхидхэлгын бүхы хүдэлмэри хадаа тон богони хон саг соо хэгдэхэ ёһотой ба хүдөөажахын шэнэ жэлые эрхимээр үнгэргэлгэдэ хүргэхэ ёһотой.

Газарай органуудай хүдэлмэриие большевистскээр шэнэдхэн табихын түлөө!

(«Правдын» түрүү бэшэгһээ).

ЗАКАМИНАЙХИДЫЕ ШАГНАБА

...ФСР-эй Совнаркомой дэргэ...харгы замай главна управ...жэриин тогтоолоор, харгы ...барилгын планиие, ажал...хабаадалгатайгаар, амжал...гаар дүүргэһэнэйнь түлөө, ...нэй аймагай харгы замай ...хадаа гурбадахи премеар ...гдаба. Харгы замай таһагые даагшадань—800 түхэриг ба техноругтань—600 түхэриг үгтэбэ.

Мүн, колхозуудай харгы замай саг үргэлжын бригаданнуудые ба эрхим түрүүшүүлые шангахын тулада 8000 түхэриг табигдаба.

Коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө агитациие бүри үргэнөөр ябуулае!

ТРОФИМ ДОРОФЕЕВИЧ СЫЧЕВ

Кабанскын аймагай. Красноярскын сельсоведэй, «Первое Мая» колхозой колхознигууд болбол Аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй депутадуудта кандидадаар, нүх. Трофим Дорофеевич Сычевые дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр Сычев болбол 1901 ондо, Кабанскын аймагай, Красноярска селодо, үгытэй таряашанай бүлэдэ түрөө. Трофим Дорофеевич болбол найма наһатайһаа эхилжэ серебряновтан, труневтан ба кударинска бусад кулагуудта 1920 он болтор батарагаар хүдэлмэрилөө. 1920 ондо Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армида абтаһан байна. 1924 ондо армиһаа ерэхэдэнь крестkомой түрүүлэгшэдэ һунгаһан байгаа. Һүүлээрэнь, сельсоведэй члэнээр 1931 он хүртэр хүдэлмэрилөө.

Нүхэр Сычев болбол 1931 ондо, өөрынгөө селодо колхоз эмхидхэлгэдэ активнаар хабаадалсажа, колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаад, мүнөө хүртэр энэ хүдэлмэридөө хүдэлмэрилнэ. Энэ үе соо, өөрынгөө эрхим хүтэлбэреэр колхозоо аймаг соогоо түрүү колхозуудай нэгэн болгожо шадаа.

«Первое мая» колхоз болбол таряа хуряалгаяа хамагай түрүүн дүүрэжэ. вохитго ба МТС-эй хүдэлмэринүүдэй түлөө гүрэндэ таряа тушаалгые мүн болзоргонь дүүргэһэн байна. Малнуудынь дулаан байраар ба тэжээлээр хангагданхай. Хүдөөажахын выставкэдэ хабаадагшадта тогтоогдоһон показательнуудые үлүүлэн дүүргэһэнэйгээ түлөө, Хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкын главвыставкомоор хоёрдохи шатын дипломоор, 5000 түхэриг мүнгэ ба мотоциклээр шагнагдаһан байха юм.

Г. Бажанов.

КЛАВДИЯ ПЛЕШОВА

Улан-Удын городской Центральна районой ажалшадай депутадуудай Соведэй кандидат нүхэр Клавдия Тимофеевна Плешова болбол 1911 ондо, Кабанскын районой, Торгово нютагай үгытэй таряашанай бүлэдэ түрөө һэн. Бага наһандаа, сэнгэ ниг ба жаргалта байдалые үзөөгүй; Клавдиин гэртэхэниинь хамтадаа 8 хүн байгаа.

Арба наһатай байхадаа, заработна хүлэһэ бэдэржэ, Улан-Удэ город ерээ һэн. Айлнуудта элдэб жэжэ хүдэлмэринүүдые хэдэг байгаа. 1926 онһоо эхилжэ, шэлэй заводто хара хүдэлмэришөөр ороһон байна.

1928 ондо Ленинско-Сталинска комсомолой члендэ абтаһан ба хүдэлмэрилжэ байхадаа үдэшын рабфакта һуралсадаг байгаа. 1930 онһоо 1934 он болтор «Бурят Монгольская Правда» газедэй редакциин хүдэлмэришэн—хүдөө бэшэгшэдэй таһагай техническэ секретарнар хүдэлмэрилжэ, общественно-политическэ ажабайдалда тон активнаар хабаадалсадаг байгаа.

Клавдия Тимофеевна хадаа 1937 онһоо хойшо БМАССР-эй Юстициин Наркомадай аппаратда секретаряар хүдэлмэрилөө. Эрхим хүдэлмэрилэгшэ, тон шадабаритай байһан дээрэһээ, Клавдия Плешова хадаа Улан-Удэ городой, Центральна районой, хоёрдохи участогай арадай судьягаар дэбжүүлэгдэһэн байна.

Нүхэр Плешова болбол хаана, ямар хүдэлмэридэ эльгээгдэнэб, тэндээ үнэн сэхээр, большевистскээр хүдэлмэрилжэ, хүдэлмэришэн ба таряашанай хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ преданнэ, Эхэ ороной үнэн басаган байһанаа харуулна.

БМАССР-эй Юстициин Наркомадай ба Верховно судэй коллектив хадаа һунгуулиин №86 округһоо Клавдия Тимофеевна Плешовае Улан-Удэ городой центральна Райсоведэй депутадуудта кандидат болгон дэбжүүлһэн байна. Плешова болбол тус округто баллотироволгдаха зүбшөө өө үгэһэн ба һунгуулиин окружной комиссяар регистрацилагдаһан байна.

Бидэнэр, һунгуулиин №86 округой һунгагшад хадаа 1939 оной декабриин 24 дэ—нютагуудахи Соведүүдтэ һунгаха үдэр, коммунистнуудай ба партийнабэшэнүүдэй Сталинска блогой шэнэ илалтын түлөө, эхэ орон йгоо дүлэтэ патриот нүх. Плешовагай түлөө өөһэдынгөө голосуудые нэгэн хүн шэнгеэр үгэхэ ёһотойбди.

ВАСИЛИЙ ДМИТРИЕВИЧ ОЛОВНИКОВ

Василий Дмитриевич Оловников болбол 1898 ондо, Иркутск городто, шэлэй заводой хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрөө, бага наһандаа ямаршье жаргалта байдалые үзөөгүй байна. Арбан наһатай байхадаа Улан-Удэ (тиихэдэ Дээдэ Удэ гэгдэдэг байгаа) город ерэжэ, эндэ «Стеклодуй» заводто орожо хүдэлмэрилбэ. Условинь тон бэрхэтэй байгаа.

Гансахан лэ, Октябрьска социалистическэ революци, Ленинско-Сталинска агуу ехэ парти хадаа жаргалта байдалые асарба. Нүхэр Оловников болбол 1920 ондо Хүдэлмэришэн - Таряашанай илагдашагүй Улаан Армиин боец болон ошожо, гражданска дайнай үедэ, советскэ арадай зол жаргалые булаахаяа һэдэһэн бузар муухай контрреволюционернүүдые үйбута сохилгодо активнаар хабаадалсаһан байгаа.

1922 ондо армиһаа бусаад, гүрэнэй шэлэй заводто, шабар амаһартануудай мастераар хүдэлмэрилжэ захалба. Эндэ хүдэлмэрилжэ байхадаа, ажалай дисциплиные һайжаруулхын, үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхын тула нилээд хүдэлмэри ябуулдаг һэн. 1926 ондо ВКП(б) эйн членэй зэргэдэ оробо. Эрхим хүдэлмэрилэгшэ, эмхидхэ шэ байһан дээрэһээ коллективдээ дунда тон ехэ авторитедтэй болоһон байна.

1930 ондо, Улан-Удын мехстеклозаводой байгуулалта эхилбэ. Тус заводой байгуулалтада активнаар хабаадалсажа оробо. Эндэ, керамическа цехын начальнигаар ба удаань составной цехын начальнигаар дэбжүүлэгдэһэн байна. Эдэ харюусалгата хүдэлмэринүүдтэ большевистскээр хүдэлмэрилһэн дээрэһээнь, БМАССР-эй ЦИК хадаа нүхэр Оловниковые хүндэлэлгын грамотаар шагнаһан юм.

Үйлэдбэри дээрээ стахановскаар хүдэлмэрилхэһөө гадна, общественнэ хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсадаг байгаа. Энээнһээ урда тээ, Улан-Удын городской Соведэй депутадаар гурба дахин һунгагдаһан ба партийна комитедэй члендэ хэдэн удаа һунгагдаһан байна. Гадна, мүнөө мехстеклозаводой дэр эдэ үнгэргэгдэжэ байгаа политическэ ба ажахын хэмжээнбүүлгэнүүд, Василий Дмитриевичын хабаадалсалгагүйгөөр үнгэргэгдэлэггүй байна. Мехстеклозаводой партийна эхин организаци хадаа, 1939 ондо, парторганизациин бюрогой секретаряар һунгаа.

Ленинско Сталинска партиин хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ преданнэ, үнэн сэхэ большевик, социалистическэ Эхэ ороной дүлэтэ патриот Василий Дмитриевич Оловниковые, Улан Удын Мехстеклозаводой коллектив хадаа Горсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлһэн байгаа. Мүнөө, Горсоведтэ һунгаха һунгуулиин №103 округто баллотироволгдаха зүбшөөлөө үгэнхэй. Нүхэр Оловников болбол арадаар олгогдоһон агуу ехэ найдабариие хүндэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха байна. Дээрэ дурсагдаһан округой һунгагшад хадаа һунгалтын болохо үдэр—декабриин 24-дэ, нэгэн хүн шэнгеэр ерэжэ, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй Сталинска блогой кандидат нүхэр Василий Дмитриевичын түлөө голосуудаа үгэхэ байна.

С. М. Манжигеев.

Һунгагшад кандидадтаяа уулзаба

Селенгын аймагай Советэ һунгаха һунгуулиин Усть-Урминска округой һунгагшад болбол өөһэдынгөө кандидадтай уулзабад.

Эндэ, колхознигууд, колхозницанууд, служащинар ба интеллигентнүүд хамта, 130 гаран һунгагшад сугларһан байна. Юрөөгэй һургуулиин коллективэй хамтын суглаагаар, Селенгын аймагай Соведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Будаев болбол өөрынгөө ажал ябуулгануд тухай хэлэһэн байна.

Нүхэр Будаев гэгшэ ВКП(б) эйн член, Селенгын аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр хүдэлмэридэг ба Ново-Селенгинскэдэ ажаһуудаг байна.

Тиигээд, тус кандидадай түлөө агитаци ябуулхаар томилогдоһон найдалгата нюур нүхэр Хенхенов выс упалба. Һүүлээрэнь, һунгагшад—хэдэн хүнүүд үгэ хэлэхэ зуураа, һунгуулиин болохо үдэр—декабриин 24-дэ һунгуулиингаа участок дээрэ, нэгэ хүн шэнгеэр ошожо, коммунистнууд ба партийнабэшэнүүдэй Сталинска блогой кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхэбди гэжэ мэдүүлнэд.

Ш.

Эрхимүүдэй эрхимүүд

Һаяхан, Улан-Удын паровозовагонно заводой, специалистнуудай гэртэ байратай һунгагшад хадаа өөһэдынгөө кандидадтай уулзаба.

Коммунальнигуудай сэбэр, һайхан улаан булан болбол хүдэлмэришэдөөр, гэрэй э эд эхэнэрнүүдээр, служащинараар—социалистическэ транспортынхидээр дүүрэнхэй байба. Элэнэр хадаа Железнодорожно Райсоведэй депутадуудта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, эхэ оронойгоо дүлэтэ патриот солото транспортник нүх. Василий Дмитрович Ведешкинтэй уулзаһан байнад.

Нүхэр Ведешкинэй, анхан Улан-Удэ ерэхэдэнь, заводой һуурида эндэ тэндэ нэгэ хоёр модон гэрнүүд бодхоогдожо байһан юм. Гансахан лэ ой тайгын шуугаанһаа ондоо, юумэ үгы байгаа һэн. Мүнөө, эндэ танигдашагүй болоо. Хэдэн, томо томонууд эхин, хүсэдбэшэ дунда ба дунда һургуулинууд, амбулаторинууд, улаан булангууд, клубууд ба хүдэлмэришэдэй зуугаад гоё һайхан байранууд байгуулагдаа. Үнэхөөрөө, социалистическэ городок болоо!

Нүхэр Ведешкин хадаа Ленинско-Сталинска комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн, манай эхэ ороной солото хүбүүн мүн. Стахановска ажалайгаа результадта, СССР-эй правительствоор «Ажалай отличиин түлөө» медальнар шагнагдаа.

Тус суглаан дээрэ выступалагшад хадаа нүхэр Ведешинэй кандидатурые тон халуунаар һайшаабад.

Василий Дмитрович болбол завод дээрээ стахановска хүдэлөөнэй инициатор байһан юм.

Тэрэшэлэн, депутадуудта кандидадууд нүхэр Федор Чирченко—орденоносец - депогой начальник, столяр—орденоносец нүх. Хобибулин ба бусадтай уулзалганууд болоһон байна.

Баир Ангаров.

ЛИГИ НАЦИИН АССАМБЛЕЙ

Женева, декабриин 13. (ТАСС-ын спецкорр.) Декабриин 11-нэй үдэр, 11 час 30 минутада, Лиги нациин ассамблейн хоридохи сесси нээгдэбэ. Сессида ерэһэн делегацинууд тон үсөөхэн, тиимэ тула, заседаниин залай һууринуудай хахадһаа үлүүнь хооһон байгаа. Юрын хүнүүд заседанида оруулагдаагүй. Мандатна Комиссиин һунгагдаһанай һүүлдэ, заседани болбол делегадуудай түлөөлэлгыень шалгахын тула забһарлаһан байна. Заседани, 12 час 35 минутада дахин эхилбэ. Норвегиин түлөөлэгшэ Гамбро гэдэг ассамблейн түрүүлэгшээр һунгагдаба.

Китадта ба Албанида эсэргүү агресси тушаа тэдэнэрээр оруулагдаһан хандалгануудань Лиги нацида «нэгэдэхи скрипкые» наадагшэ оронуудай хашалгаар, ассамблейн хэлсэхэ зүйлнүүдтэ оруулагдахагүйнь ха гэжэ заседаниин урда тээ журналистска кругуудта тухайлан хэлсэгдэжэ байгаа. Хэнэйшье мэдэхээр эдэ хандалганууд болбол хэдэн һарын саад тээ Лиги нацида эльгээгдэһэн байна. Дээрэ дурсагдаһан, хөөрэлдөөнүүдэй зүб байһаниинь ассамблейн нээгдэхэдэ хүсэд эли харагдаба. Ассамблей болбол агресси тушаа Китадай ба Албаниин хандалгануудые үзэлгы удаадахи сесси хүртэр хойшолуулхаар тогтоогдожо, иимэнүүд хэлсэхэ зүйлнүүд баталагдаба: 1) Финляндска правительствын хандалга; 2) Бюджетнэ комиссиин доклад; 3) Экономическа ба социальна асуудалнуудаар уласхоорондын сотрудничествын хүгжэлтэ тухай доклад; 4) Лиги нациин соведэй сагүргэлжынбэшэ членүүдые һунгалта.

Тэрэнэй һүүлдэ, Финляндиин хандалга тушаа выступалаһан Холсти болбол Советскэ Союзай адресаар тон хорото ба хардалгата мэдүүлгэнүүдые хэһэн ба СССР-тэ эсэргүү дайнда, Финляндида туһалхыень баруун зүгэй державануудые уряалаһан байна.

Холсти гэгшын үгэ хэлэһэнэй һүүлдэ, ассамблей болбол 13 членүүдэй составтайгаар, финляндска асуудал тушаа комитедые һунгаба. Комитедэй составта: Англи, Франци, Швеци, Норвеги, Ирланди, Египет, Инди, Канада, Урагвай, Боливи, Венецуэли, Португали ба Сиамын түлөөлэгшэд оролсобо. Комитедэй составые нэрэлэн соносхоходонь, журналистска кругуудта ба Лиги нациин кулуаруудта, хөөрэлдөөнүүд болоо, юундэб гэхэдэ, английска ба французска капиталһаа хүсэд зависимо оронуудай тооһоо, антисоветскэ «түлөөлэгшэдэй» тусгаар шэлэгдэһэн составаар, мүн тэрэшэлэн, мүнөө үедэ банкруудтаһан таннерүүд—маннергеймүүдтэ туһалхые, өөһэдынгөө сагаангвардейска туһамаршадһаа «һайн дуратаниие» эльгээхэ ажал хэжэ байгаа, Швеци ба Норвегиин түлөөлэгшэдөөр бүридэһэн энэ комиссида даалгагдаһан Англи ба Франциин маневр бүхыдөө харагдана. Комитедтэ оруулагдаһан 13 гүрэнүүдэй 9 гүрэнүүдэнь, Советскэ Союзтай нормальна дипломатическа харилсаагүй, тиимэ д эрэһээ, СССР тушаа харша проектнүүдтэ тэдэнэй специфическэ хандалгань уридшалан хангагдаһан байгаа гэһэн фактда, тон ехэ анхарал хандуулагдана. Тэрээнһээ гадна, Советскэ Союзай адреста элдэб олон хардалгата мэдүүлгэнүүдые үни удаан саг соо хэжэ байһан түлөөлэгшэд, эдэ 9 гүрэнүүдэй тоодо оруулагдаһан байхаар специальна хэгдэһэндэ адали оршомбайдалнууд дэмжэгдэһэн байна.

Декабриин 11-нэй ассамблейн үдэшын заседаниие хаажа, түрүүлэгшэ Гамбро болбол удаадахи заседани болбол ямаршье сагта зарлагдажа болохо гэжэ делегадуудта мэдээсэбэ. Декабриин 12-то, ассамблейн заседани болоогүй.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ДУТУУНУУДАА ДАРЫ УСАДХАХА

Селенгын районой партийна активай суглаан дээрэ, марксистско-ленинскэ теориие шудалалга тухай асуудалаар. ВКП(б)-эйн айкомой секретарь нүх. Стрельников А. И. доклад хэжэ, «ВКП(б)-эйн историин хуряангы курсын» гаралгатай дашарамдуулан, партийна пропагандые эмхидхэн табиха тухай», ВКП(б)-эйн ЦК-гэй 1938 оной ноябриин 14-нэй тогтоол гараһаар нэгэ жэл болоһые тэмдэглэн, тэрэнэй удха шанар тухай тодорхойгоор хэлэһэн байна.

Тус историческа тогтоол хадаа коммунистнуудай, интеллигентнүүдэй ба ажалшадай идейно-политическэ хүмүүжэлгыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ программа болоһон тухайда, тэрэшэлэн партийна пропагандадахи дутуу дунда зүйлнүүдые тон гүнзэгыгөөр ба мэргэнээр саг соонь харуулһан тухайда, энээнтэй хамта, «ВКП(б)-эйн историин хуряангы курс» болбол партийна пропагандадахи кустарщиные, системэгүй, контрольгүй ушарые ба формализмые үндэһөөрэнь усадхаһан тухайда дэлгэрэнгыгээр хэлэгдээ.

Нүх. Стрельников болбол агитаци ба пропагандын хүдэлмэри аймаг дотор ямараар ябажа байһан тухайда тогтон тодорхойгоор хэлээд, партийна ба партийна бэшэ большевигүүд марксизм-ленинизмын теориие ализэргээр шудалажа байһыень анализлан харуулба.

Жэшээлхэдэ: Тельманай нэрэмжэтэ колхозой (парторгонь нүх. Данзанов), Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (парторгонь нүх. Дашипилов) партийна эхин организацинууд хадаа «ВКП(б)-эйн историин хуряангы курсые» амжалтатайгаар шудалжа байна.

Тиихэтэй хамта, аймгүйсэдкомой (парторгонь Будаев Б. М). Леспромхозой (порторгонь Вампилов), XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой (парторгонь Десятов) партийна эхин организацинууд хайшахэрэгээр хандаһанайгаа результадта, большевизмын историие шудалха хэрэгые тон хангалтагүйгөөр эмхидхэһыень тодоруулагдаа.

«Ленинский-путь» колхозой партийна эхин организациин парторг нүх. Малыгина хэлэнэ —«Манай колхозой коммунистнууд ба комсомольцууд болбол «ВКП(б)-эйн историин хурянгы курсые» хоёрдохи звеногоор үзэжэ эдэнэй зариманьд IX ба X бүлэгүүдээр конспект табижа дүүргээд байнад. Теоретическэ конференцинүүд үнгэргэгдэжэ, тэндэ нэлеэд олон асуудалаар нүхэдэй дискусси болоо. Зүгөөр, айкомов зүгһөө нэгэшье хүн ерэдэггүй ба туһаладаггүй».

Партида шэнээр орогшодой олонхинь—залуушууд. Тиимэһээ эдэнэрэй идейно-политическэ хүмүүжүүлгынь дээшэлүүлхэ хэрэгтэ таарамжатай анхарал табиха шухала. Нилеэдолон коммунистнууд болбол нэгэ жэлэй торшо соо, нэгэдэхи ба хоёрдохи бүлэгһөө саашэ гараагүй байха юм. Дурсагдаһан бүхы дутуунууд ба алдуунуудые дары усадхажа, большевизмын историие шудалалгые хангаха бодото хэмжээ абаха шухала.

Балуров.

КОМСОМОЛЬСКО АКТИВАЙ СУГЛААНҺАА

Һаяхан, Хориин аймагай центртэ, социалистическэ культурын байшан соо, комсомольско активай суглаан болобо.

Комсомолой обкомой IV пленумэй итогууд тухай, ВЛКСМ-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Бальбуров доклад хэбэ.

Аймагай комсомольцууд хадаа колхозуудай үйлэдбэрилэ, жэшээлхэдэ, общественнэ малажалые хүгжөөлгэдэ тон хангалтагүйгөөр хабаадалсана гэжэ, нүхэр Бальбуров доклад соогоо тэмдэглэбэ. Малажалай зарим фермэнүүд ба гуртнууд дээрэ, ехэ ба нарай малнуудые харууһалгын зоотехническэ заабаринууд сахигданагүй. 1939 оной гурбадахи кварталсоо, аймаг дотор нарай малнуудай хоролто болоһон байна.

Докладчик болбол эдэ фактнуудые харуулаха зуураа, зарим комсомольско организацинууд хадаа нютагуудахи Соведүүдтэ һунгалтатай дашарамдуулан, массова ойлгууламжын хүдэлмэриие үндэр хэмжээдэ табяагүй байһыень зааба.

Докладай һүүлээр, 18 комсомольцууд үгэ хэлээ.

—Манай колхоз, бүхы хүдэлмэринүүдээрээ гээгдэнэ. Энэ жэлдэ малүсхэбэрилгын, илангаяа унага абалгын планиие дүүргээгүйбди—гэжэ Хасуртайн сомоной «Победа» колхозой комсорг нүхэр Мижитов хэлэнэ.

Нүхэр Малханов мэдүүлнэ: «Сталинай зам» колхозой дэргэдэхи комсомольско организаци болбол хүдэлмэреэ мүнөө хүртэр шэнэдхэн табижа шадаагүй. Ажалшад-колхозниигуудай дунда массово-ойлгууламжын хүдэлмэриие тон муугаар ябуулна, энээнэй тула колхозой клубые хэрэглэнэгүй. Комсомольцуудай дунда политическэ һуралсал хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Зүгөөр, комсомолой айкомой пропаганда ба агитациин таһаг эдэ дутуунуудые мэдэжэ байбашье, туһаламжа үзүүлнэгүй».

Активай суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд болбол комсомольско зарим организацинуудай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэтэй хамта, комсомолой айкомой ба зарим эхин организацинуудай хүдэлмэриие эрид критикэлэһэн байна.

Һүүлээрэнь, комсомольско активай суглаан хадаа хүдэлмэреэ шэнэдхэн табиха, комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие ажахын кампанинуудтай зохилдуулан ябуулаха тухай тогтоол абаба.

Дам. Жам.

Модобэлэдхэлэй хүдэлмэридэ эрид хубилалта гаргаха

Кабанскын леспромхоз болбол модобэлэдхэлэй планиие саг соонь дүүргэхын тула эрид хэмжээнүүдые абаагүй байна. Тус леспромхоз 1939 оной 4-дэхи кварталай модобэлэдхэлэй планиие: оголоолгоор—25 проц. ба шэрэлгээр миил—1,7 проц. дүүргээ.

Гээгдэлэйнь гол шалтагаанууд юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэд ба моридой хүсые планай ёһоор тусхайта хүдэлмэридэнь хангуулжа шадагдаагүй ба Леспромхоз хадаа модобэлэдхэлэй хүдэлмэриие тон бэлэдхэл муутайгаар эхилһэн байна. Мүн, Покровско лесопункт шэнэ участогта зөөжэ ошохо байһанаа мэдэжэ байбашье, тэндээ байра ба бусад хэрэгсэлнүүдые мүнөө болтор бэлэдхээгүй байна. Тус пунктда планай ёһоор 257 хүдэлмэришэд хүдэлмэрилхэ байһан аад, мүнөө миил 84 хүнүүд хүдэлмэрилнэ.

Покровско пункт хадаа 7 бракернүүдтэй (модоной шанар үзэгшэд) байха ёһотой аад, мүнөө 3 бракернүүд хүдэлмэрилнэ. Энээн дээрэһээнь, колхозниигуудай бэлэдхэһэн модониинь тушаагдажа абтангүй хэдэн хоногоор ойдоо хэбтэдэг ушарнууд үзэгдэнэ.

Модошэрэхэ харгы замынь баһал муу, һая хэгдэжэ байгаа мүлиһэн харгынь миил 17 процент бэлэн болонхой.

Кабанскын Леспромхозой бүхы пунктнууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ соревновани эмхидхэгдээгүй ба үйлэдбэриин показательнуудай доска үгы байна. Гадна, худалдаанай хэрэгсэлнүүд тон дутмаг.

Энэ Леспромхозой специалитснууд (нүх. Шура-Бурэ, Адамович ба бусад) хадаа участогууд дээгүүрэ тон хомор ябадаг байнад. Тиимэ дээрэһээнь, ойдо хүдэлмэрилжэ байгаа хүдэлмэришэдэнь практическа заабаринуудые абаха аргагүй байнад.

Иймэһээ, Кабанскын Леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол модобэлэдхэлэй хүдэлмэриие амжалтатайгаар дүүргэхын тула большевистскэ анхаралаа табижа, хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ соревнованиие үргэнөөр эмхидхэжэ, түрүү стахановцуудай опытые бүгэдын шадабари болгохо ёһотой.

Ген. Бажанов.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР

МЕБЕЛЬНЭ ФАБРИКЫН АМЖАЛТАНУУД

БМАССР-эй Наркоместпромой мебельнэ фабрикань 1939 оной декабриин 10 болтор жэлэйгээ үйлэдбэриин планиие 101 процент дүүргэһэн байна. Энээнһээ гадна, 159 мянга 100 түхэриг мүнгэ экономилоо. Үйлэдбэрилһэн продукциингаа өөрын сэнгые 12,2 процент доошоруулжа шадаа. Тэрээнһээ саад тээ, үйлэдбэриингөө бүтээсые—129 процент дээшэлүүлээ.

Тус фабрика хадаа энэ жэлэй торшо соо бэшэгэй 454 столнуудые, столовын—1425 стол, граждански 503 стол, Шведо-Американска 767 диван, хахадзөөлэн 6012 стул, хубсаһа хэдэг 202 шкаф, театральна 1305 кресел, 1585 табуретка ба канцелярска 498 шкафнуудые хэһэн байна.

ШАТАРАЙ ТУРНИР

1940 оной январьда модоной ба модо урадхалгын хүдэлмэрилэгшэдэй областной шатарай турнир болхо байна. Тиимэ тула, мүнөө үедэ, областной турнирта бэлэдхэл болгон, союзай райкомудаар шатарай турнирнууд үнгэргэгдэжэ байна.

ШЭНЭ ЗАВОД

Бурмногопромсоюз болбол 1940 он соо черепици (гэрэй хушалта) үйлэдбэрилгын завод барихаар байна. Заводынь жэл соо 100.000 хэһэг черепициие үйлэдбэрилэн гаргахаар хараалагдана. Заводой барилгада, Всекопромсовет 110.000 түх. табяа.

ЭХЭНЭР МАШИНИСТНУУДЫЕ БЭЛЭДХЭЛГЭ

Улан-Удын түмэр замай транспортын дэргэдэхи ФЗУ болбол энэ оной апрель һарада, 11 эхэнэрнүүдые машинистын туһалагшад болгон бэлэдхэжэ гаргаһан байна. Мүнөө, нүхэд Орешкина, Забродина, Нестрева ба Стульева гэгшэд машинистын туһалагшадаар хүдэлмэрилнэд. Гадна, ФЗУ болбол үшөө 11 эхэнэрнүүдые машинистын туһалагшаар ба 15 эхэнэрнүүдые билетно-багажна кассануудай кассирнуудаар һургажа байна.

ОЛОН БАГАШУУДТАЙ ЭХЭНЭРНҮҮДТЭ ГҮРЭНЭЙ ТУҺАЛАМЖА

Манай большевистскэ парти ба советскэ правительство болбол хүнүүд тухай тон ехэ анхаралаа табина. Олон багашуудтай эдэ жаргалта советскэ эхэнүүд хадаа жэл бүхэндэ, хэдэн мянган түхэриг гүрэнэй туһаламжа абанад.

Зэдын аймагай финансова таһаг болбол 1938 оной 7 һарын торшо соо олон багашуудтай эхэнүүдтэ 164 000 түх. түлэһэн байгаа. Мүнөө, энэ оной 11 һара соо 337 000 түхэриг түлөө. Каларандашвилиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница Екатерина Пенская гэгшэ олон багашуудтай эхэнүүдтэ гүрэнэй туһаламжа үзүүлхэ тухай парти ба правительствын тогтоолой гараһанһаа хойшо, жэл бүри 2000 түхэригүү, али хамта дээрээ 8000 түхэриг мүнгэ абаһан байна.

Г. Жербаев.

ХУДОЖЕСТВЕННЭ ОЛИМПИАДА

Мухар-Шэбэрэй аймагай центр дээрэ, ноябриин 25-һаа 28 болтор, ехэ наһатанай художественнэ олимпиада боложо дүүрэһэн байна. Тус олимпиадада аймагай центрдэхи коллектив нэгэдэхи һуури эзэлһэн ба Сутайн сомоной коллектив хоёрдохи һуури эзэлбэ.

Гадна, нүхэр Данзанов (Цолга) хуураар һайн наадаһан туладаа 125 түхэриг, мүн тэрэшэлэн, Доржиев (лимбээр) ба Балданов (мандалинаар) наадаад, 100-100 түхэригөөр шагнагдаһан байнад.

Мүн, амжалтатайгаар наадаһан 11 хүнүүд шагнагдаһан ба республиканска олимпиадада ошохо болобо.

Д. Лопилов.

5 ХОНОГОЙ КУРС

Үзэг бэшэг мэдэхэгүйе ойрын сагта хүсэд усадхахын тула Зэдын аймагай Дэрэстэйн сомоной уншалгын байшангай (и бичань Дармажапов) дэргэдэ 15 хүнэй хабаадалгатайгаар, ехэ наһатанай һургуулиин багшанарай 5 хоногой курс болһон байна.

Курсые дүүргэжэ гарагшад колхозуудта хүдэлмэрилхөө гарабад.

Улзытуев.

ФИНЛЯНДИ

(СПРАВКА)

Финляндиин (финскээр Суоми) территориинь хуушан хилээрээ—388 кв. километр шахуу байгаа. Оронойнь бүхы территориин 9 проц. шахуунь нуурнуудаар эзэлэгдэдэг (тиимэ нуурнууд 35 мянга хүртэр тоологдоно) ба намаг газартай. Газарайнь хүрэһэн шулуутай; гол горьходуудань хадахабсагайнуудаар отологдоһон ба олон водопадуудтай. Бүхы территориинь $^2/_3$ һаа ехэнхинь, али 25 млн. га шахуунь ой модоор эзэлэгдэнхэй. Ой модон болбол Финляндиин природно гол шухала баялигынь болодог ба тэрэнэй бүхы арадай ажахыдань угаахэ үүргэ дүүргэдэг.

Энэ территори дээрээ, миил 3 миллион 650 мянган хүнзон ажаһууна. 1 кв. клм. газарта 10 шахуу хүн хүртэнэ. Бүхы хүнзонойнь 89,4 проц. гол национальность—финүүд (энээндэ хоёр племя: баруун зүүтэнь—суомалайсэдүүд, финүүд ба зүүн зүгтэнь—карелнүүд); Финскэ ба Ботническа заливуудай эрье шадар ба Аландска арал дээрэ шведүүд ба үсөөхэн ородууд ажаһуудаг байна.

Финскэ заливай эрьедэ 280 мянга шахуу хүнзонтой Финляндиин столица Хельсинки (Гельсингфорс) гэжэ город бии; бусад томонууд городуудань: Вигури (Выборг)—түмэркаргынуудай ба Сайминскэ каналһаа Финскэ залив ородог пункт, 72 мянга шахуу һуурин зонтой томохон крепость; баруун урдань—70 мянган һуурин зонтой Турку (Або) гэжэ город ба 30 мянган һуурин зонгой, орон соогоо промышленнэ томохон центр—Тамперо (Таммерфорс) гэжэ город байдаг. Тамперо ородто һаяхан баригдаһан авиационно завод бии, хоёрдохи авиозаводонь—Хельсинкидэ.

Промышленность ба хүдөөажахынь оронойгоо урдуурки ба дундахи хубидэ гол түлөө дэлгэрэнхи байна, зүүнхойто хубинь хүнзоноор үсөөн юм.

Финляндиин естественнэ гол баялигуудань — ой модон ба уһанай энерги болоно. Финлянди болбол барилгын материалнуудаар, үнэтэ соргын гранидуудаар, известнягаар, мраморһоор баян. Шуһуунүүрһэн оройдоо үгы. Түмэрэй зүйлнүүдээр хомор юм, гол түлөө нуурэй түмэр бии, энэнь промышленнэ ямаршье удхашанаргүй байна.

Бүхы ой модонойнь площадь 25,2 млн. гектар—10 млн. гектарань (39,8 проц.) гүрэндэ хабаатай, 12.8 млн. га (51 проц.) частна нюурнуудта хабаатай, 1,9 млн. (7,5 проц.)—акционерно обществонуудта, үлэгшэ 1,7 проц.—церковүүдтэ ба общинануудта хабаатай байна.

Финляндидахи капиталистическэ ажахы болбол гол түлөө модоболбосоруулга ба модоүйлэдбэрилгын промышленностьнууд дээрэ үндэһэлэнэ. Финлянди хадаа таряалан ехэхэн дутадаг байна, өөрынь талхан хэзээшье хүрэдэггүй ба хилын саанаһаа асардаг байна. Финляндидахи бүхы промышленностиин продукциин сэн 13 млрд. маркһаа дээшэ болодог. Тэрэнэй Гадаадын наймаан хадаа модо-саарһанай промышленностьһоо (энээнһээ Финляндиин бүхы ажахынь) дулдыдангы байһан ушарань финляндска экономикын характерэ илгаань болоно. Эдэ промышленностьнуудай ба тэдэниие финансировалдаг хоёр томонууд частно банкнуудай магнадууд болбол капиталистическэ Финляндиин бүхы ажахые фактическа хүтэлбэрилдэг байна.

Промышленность дээрэ 170 мянга шахуу хүдэлмэришэд хүдэлмэрилнэ, ажахын бусад һалбаринуудта хабаададаг хүдэлмэришэдтэй хамта, тэдэнэй тоонь 600 мянгаһаа дээшэ болхо байна Хүдэлмэригүйшүүдэй тоонь 20 мянган хүн гэжэ официальна тоологдоно, гэбэшье, тэрэнь бодото дээрээ бүри олон байна.

Финляндидахи түмэрхаргын сетиин утань—5.600 километр шахуу. Автогужевай харгынуудай сеть—35 мянга шахуу клм; автомобильнуудай тоо 40 мянгаһаа үлүүхэн болоно. Каналнуудай сетьнүүдээр холбогдонхой, Финляндидахи олонтоото гол мүрэнүүдтэ ба нуурнуудтань пароходууд ба моторно лодканууд ябадаг байна.

Финлянди болбол буржуазна республика байгаа. Тэрэнэй Конституцинь, 1918 оной революциин дарагдаһанай һүүлдэ, буржуазигаар (1919 ондо) батлагдажа, буржуазиин интересые хамгаалалгада бүрин зохилдуулан таарулагдаһан байна. Республикын толгой, президент, болбол ехэ үргэн эрхэтэй байгаа гэбэл: тэрэ хадаа сеймые (парламентые) тарааха, сейм дээрэ абтагдаһан законуудые баталахагүй гэхэ мэтын эрхэтэй байһан юм. Пр...
зиденгээр томилогдоһон ми...
терствэнь олонхидоо лэ сей...
зависимо бэшэ байгаа. Прези...
тын эрхэ хадаа 1930 оной лапу...
ска выступлени гэгдэлэгэй һ...
лээр, илангаяа үргэдэһэн байна.

Сейм хадаа 3 жэлээр «бүг...
ниитын» голосоваар һунга...
һан 200 депутадуудһаа бүриддэ...
байгаа.

Финляндиин регулярна ар...
мирнэ үедэ 3 пехотно дивиз...
полкнууд), танково рота, ка...
рийскэ оригада (2 полк), 4 са...
катна батальонууд, артеллери...
кэ 5 полкнууд, бусад техниче...
частьнууд, авиаци (200 еди...
хүртэр), эрьеын артеллери ба...
мянга шахуу хүнүүдтэй—бэшэ...
флодгой байна.

Финляндиин сэрэгэй флот б...
бол 2 броненосецууд, нэгэ м...
подводно лодканууд ба хэды...
миноносцуудһаа бүридэжэ бай...
юм; мүн түргэн ябадаг үсөө...
катернуудтай байгаа. Тэрээ...
гадна, «шюцкорнууд» болбол...
тоого моторно лодкануудай, «...
витно» флотилитой байгаа, ...
хадаа городой ба деревниин ...
лацка, монархическа ба жэжэ б...
жуазна элементнүүдһээ бүр...
лэн, финскэ реакционно бур...
зиин, ангиин зэбсэгтэ орган...
ци—100 мянга шахуу хү...
Финляндидахи банкруудгаһаа ...
жуазна диктатурын сэрэгэй ...
тулгууринь байгаа.

* * *

СССР ба Финляндиин демо...
тическа правительств хоё...
хоорондын харилсангуһалал...
ба ханибарисаһалай тухай дого...
рые батлалга болбол энэ г...
нииие СССР-тэ эсэргүү плац...
болгон хэрэглэхэ аргые эс...
усадхана. Тус договор болбол ...
нэй үйлэдбэриин хүсые б...
жүүлжэ, худалдаань һэрга...
ажалшан массынь ажабайд...
хэмжээе дээшэлүүлхэ ба...
агууехэ хүршынгөө хамагаал...
дор, оронойгоо национальна ...
жалтадэ сүлөөтэ замые на...
финскэ арадта мирнэ ажы...
үрэнэйнь зависмобэшэ бай...
бодотоор хангаха байна.

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центро союзная, 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44, отв. секретаря—3-23, отд. партийной жизни — 7-55-2 зв., сельхозотдел— 7-55, отдел писем — 5-07.

Типография НКМП БМАССР.